

Financijska analiza Miele Centra Moderator

Glušac, Patrik

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The Polytechnic of Rijeka / Veleučilište u Rijeci**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:125:098343>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-30**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Rijeka Digital Repository - DR PolyRi](#)

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Patrik Glušac

FINANCIJSKA ANALIZA MIELE CENTRA MODERATOR

(završni rad)

Rijeka, 2019.

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Poslovni odjel

Stručni studij Poduzetništvo

FINANCIJSKA ANALIZA MIELE CENTRA MODERATOR

(završni rad)

MENTOR

mr. sc. Denis Buterin, predavač

STUDENT

Patrik Glušac

MBS: 2423000050/16

Rijeka, rujan 2019.

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Poslovni odjel

Rijeka, 1.04.2019.

**ZADATAK
za završni rad**

Pristupniku Patriku Glušcu

MBS: 2423000050/16

Studentu stručnog studija Poduzetništvo izdaje se zadatak završni rad – tema završnog rada pod nazivom:

Financijska analiza „Miele Centra Moderator“

Sadržaj zadatka:

Sustavno obraditi relevantne značajke financijskim analizama, s posebnim osvrtom na analize boniteta. Posebnu pozornost posvetiti financijskim izvješćima te pokazateljima za analizu boniteta. Analizirati temeljne postupke financijskih analiza. Koristeći financijska izvješća, upotrebom financijskih pokazatelja analizirati poslovanje navedenog trgovačkog društva. Rezultate istraživanja sustavno prikazati u zaključku.

Rad obraditi sukladno odredbama Pravilnika o završnom radu Veleučilišta u Rijeci.

Zadano: 1.4.2019.

Predati do: 15.09.2019.

Mentor:

Pročelnica odjela:

Mr.sc. Denis Buterin

Mr.sc. Anita Stilin

Zadatak primio dana: 1.4.2019.

Patrik Glušac

- mentoru
- pristupniku

Izjava

Izjavljujem da sam završni rad pod naslovom **FINANCIJSKA ANALIZA MIELE CENTRA MODERATOR** izradio samostalno pod nadzorom i uz stručnu pomoć mentora **mr. sc. Denisa Buterina**.

Patrik Glušac

(potpis studenta)

Sažetak

Predmet istraživanja završnog rada je financijska analiza poduzeća Miele Centar Moderator. Financijska analiza nam omogućuje uvid u pojedine pokazatelje uspješnosti poslovanja poduzeća, što znači da može biti korisna menadžmentu za donošenje odluka ili nekoj drugoj osobi za uvid u poslovanje poduzeća. To mogu biti dioničari, potencijalni investitori, poslovni partneri, zaposlenici, financijske institucije, dobavljači, država i drugi. U završnom radu se uz teoretsko objašnjenje financijske analize i pokazatelja daje uvid i u financijsku analizu na primjeru Miele Centra Moderator. Obuhvaćena je horizontalna i vertikalna analiza na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka te financijski pokazatelji koji pružaju informacije o likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti poduzeća Miele Centar Moderator.

Ključne riječi: financijska analiza, financijski pokazatelji i financijska analiza Miele Centra Moderator

Sadržaj

Sadržaj

1. UVOD	1
1.1 Problem, predmet i objekt istraživanja	1
1.2 Radna i pomoćne hipoteze	1
1.3 Svrha i cilj istraživanja	2
1.4 Struktura završnog rada	2
2. ŠTO JE FINACIJSKA ANALIZA?	4
2.1 Financijski izvještaji	5
2.2 Korisnici financijskih informacija	7
2.3 Bilanca	8
2.4 Račun dobiti i gubitka	9
2.5 Izvještaj o promjenama financijskog položaja	11
2.6 Bilješke uz financijske izvještaje	12
3. MIELE CENTAR MODERATOR	13
3.1 O poduzeću	13
3.2 Djelatnosti	13
4. FINACIJSKA ANALIZA MIELE CENTRA MODERATOR	15
4.1 Horizontalna analiza	15
4.2 Vertikalna analiza	22
5. FINACIJSKI POKAZATELJI MIELE CENTRA MODERATOR	26
6. ZAKLJUČAK	33
LITERATURA	34
POPIS TABLICA I SLIKA:	36

1. UVOD

1.1 Problem, predmet i objekt istraživanja

Predmet istraživanja završnog rada je financijska analiza Miele Centra Moderator. Pod financijsku analizu spada proces skupljanja, upoznavanja, provjere i interpretacije financijskih podataka. Ona osigurava informacije koje su potrebne menadžmentu poduzeća za donošenje poslovnih odluka ali i drugima koji su zainteresirani za poslovanje poduzeća, kao npr. zaposleni, vjerovnici, dioničari, dobavljači i dr.. Cilj financijske analize je provjeriti ako je poduzeće, koje je predmet analize, likvidno, stabilno i profitabilno tj. rentabilno. Podloga za financijsku analizu su financijski izvještaji.

Problem istraživanja ovog završnog rada odnosi se na utvrđivanje relevantnih značajki financijske analize i njene važnosti za donošenje odluka o financiranju poduzeća.

Predmet istraživanja je financijska analiza Miele Centra Moderator te ocjena uspješnosti poslovanja.

Objekt istraživanja je Miele Centar Moderator.

1.2 Radna i pomoćne hipoteze

Problem, predmet i objekt istraživanja su odredili radnu hipotezu završnog rada, financijska analiza osigurava potrebne informacije Miele Centru Moderator za donošenje daljnjih odluka.

Pomoćne hipoteze su:

1. Temeljem teorijskih spoznaja o financijskoj analizi i pokazateljima moguće je odrediti njihove značajke.
2. Primjena međunarodnih financijskih standarda izvještavanja stvara preduvjete za dobivanje informacija na kojima se temelji financijska analiza.
3. Temeljem dobivenih informacija financijskom analizom, može se vidjeti poslovna uspješnost i mogućnost financiranja poslovanja poduzeća.

1.3 Svrha i cilj istraživanja

Svrha istraživanja je dobiti uvid u financijsku analizu poduzeća s teorijskog i praktičnog aspekta.

Cilj je istaknuti značaj financijske analize za donošenje daljnjih odluka poduzeća.

1.4 Struktura završnog rada

Prvo poglavlje je uvod u kojem su navedeni problem, predmet i objekt istraživanja, radne i pomoćne hipoteze te svrha i cilj istraživanja.

Drugo poglavlje glasi „Što je financijska analiza? u kojem se objašnjava značenje ovog pojma, nakon toga slijedi objašnjenje financijskih izvještaja te tko su sve korisnici financijskih informacija. Isto tako se objašnjavaju 4 temeljna financijska izvještaja, bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjenama financijskog položaja te bilješke uz financijske izvještaje.

U trećem poglavlju „Miele Centar Moderator“ je ukratko objašnjeno poduzeće te kojom se djelatnosti bavi.

Četvrto poglavlje je financijska analiza Miele Centra Moderator koja se sastoji od

horizontalne i vertikalne analize na temelju bilance i računa dobiti i gubitka od 2014. do 2016. godine, uz teorijsko objašnjenje te konkretan primjer.

Posljednje peto poglavlje objašnjava financijske pokazatelje Miele Centra Moderator uz praktični primjer izračuna koeficijenta likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti.

Na kraju rada je zaključak u kojem su spoznaje do kojih se došlo obradom svih poglavlja.

2. ŠTO JE FINACIJSKA ANALIZA?

“Financijska analiza je skup tehnika za pretvaranje podataka iz financijskih izvještaja u informacije relevantne za upravljanje. Usmjerena je na dio računovodstvenih informacija iz financijskih izvještaja” (Sarić, effect.hr)

Da bi donio racionalne odluke koje su u skladu s ciljevima poduzeća, financijski menadžer mora imati određena financijska oruđa. Neka od korisnijih su upravo financijske analize. Vrsta analize varira u skladu s posebnim interesima onog koji je provodi. Trgovačke vjerovnike prvenstveno zanima likvidnost poduzeća. Njihova su potraživanja kratkoročna i sposobnost poduzeća da brzo plati ta potraživanja najbolje se ocjenjuju analizom likvidnosti. Postoje brojni rizici koje vjerovnici trebaju znati prepoznati i na njih obratiti pozornost, poput primjerice velike dostupnosti sredstava koja može sugerirati nadolazeću financijsku krizu, a koja se potom vrlo lako može transformirati u gospodarsku krizu pa se u takvim uvjetima treba posebno oprezno zaduživati (Buterin et al, 2018). Brojne posljedice prezaduženosti i bilančnih neravnoteža do izražaja su došle upravo u vrijeme zadnje financijske krize, poznate pod imenom Velika recesija, (Buterin i Buterin, 2014). U tom vremenu ugrožena su bila čitava financijska tržišta te je dovedena u pitanje i opstojnost mirovinskih fondova (Olgić Draženović et al, 2018). Nadalje, vrlo je važan tečajni rizik o čemu posebno treba voditi računa kod zaduživanja u stranoj valuti. Na to ukazuju brojni primjeri, poput onoga iz 2010. godine u Europskoj monetarnoj uniji kad su mjere Europske centralne banke gotovo dovele do pariteta eura i dolara (Buterin et al, 2015).

S druge strane imatelji obveznica su više zainteresirani za sposobnost poduzeća da tokom novca podmiri dug tijekom duljeg vremenskog razdoblja. Oni mogu procijeniti tu sposobnost analiziranjem strukture kapitala poduzeća, glavnih izvora i uporabe sredstava, profitabilnosti poduzeća tijekom vremena i predviđanjem buduće profitabilnosti. (Van Horne, Wachowicz, 2002.)

Sa stajališta zakonskih sankcija predviđenih za prezentiranje pogrešnih izvještaja odnosno netočnih financijskih informacija, menadžment se na svojevrsan način osigurava tako što ih daje na ispitivanje i ocjenu ovlaštenim revizorskim kućama. Ovako službeno potvrđeni financijski izvještaji odaju viši stupanj realnosti i objektivnosti, te pobuđuju i veće povjerenje njihovih korisnika. Menadžeri mnogih manjih i sitnih poduzeća često nemaju ni

računovodstvenog umijeća, a niti teže ka punom i brižljivom evidentiranju računovodstvenih promjena. Zbog toga je institucionalno okruženje, odnosno stupanj povjerenja u institucije države vrlo važno u smislu osiguravanja sigurnosti i vjerodostojnosti objavljenih izvješća. Sigurno institucionalno okruženje smatra se jednim od glavnih derivatora gospodarskog rasta nacionalnih ekonomija (Buterin et al, 2017). Mnogi su za svoje osobne potrebe razvili posebne postupke i tehnike, koji i ne odgovaraju standardnim metodama, ali im osiguravaju barem privid pouzdanosti i zakonitosti. Menadžeri nekih drugih poduzeća svojim nespretnim i površnim evidentiranjem i vođenjem računovodstvenih promjena nesumnjivo usporavaju vlastito poslovanje dovodeći poduzeće i u opasnosti druge naravi. (Ivanović, 1997.)

Može se zaključiti da su financijske analize jedan od boljih izvora informacija menadžerima i poduzećima za donošenje daljnjih odluka. Može se dobiti uvid u likvidnost, rentabilnost i financijsko stanje poduzeća, što koristi i dioničarima, zaposlenima, dobavljačima i drugima kojima su te informacije potrebne. Kasnije u završnom radu ću provest financijske analize u konkretnom primjeru.

2.1 Financijski izvještaji

Temeljni financijski izvještaji su bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjenama financijskog položaja i bilješke uz financijske izvještaje. Ti izvještaji moraju održavati istinit, fer, pouzdan i nepristran pregled imovine, kapitala, obveza, promjene financijskog položaja i dobiti ili gubitka. Obveznici sastavljanja financijskih izvještaja su poduzeća svrstana u mala, srednja i velika, a kriterij razgraničenja odnosno razvrstavanja obuhvaća zbroj bilance nakon odbitka gubitaka, prihod ostvaren u godini dana i godišnji prosjek zaposlenih. (Vajić, 1994.)

Kategorizacija poduzeća glasi:

1. Mikro poduzeće: manje od 10 zaposlenih i godišnji promet (iznos novca zarađen u određenom razdoblju) ili bilanca (izjava o imovini i obvezama tvrtke) ispod 2 milijuna EUR
2. Malo poduzeće: manje od 50 zaposlenika i godišnji promet ili bilanca ispod 10 milijuna EUR
3. Srednje poduzeće: manje od 250 zaposlenika i godišnji promet ispod 50 milijuna EUR ili bilanca ispod 43 milijuna EUR.

(Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. vezano uz definiciju mikro, malih i srednjih poduzeća priopćena pod brojem dokumenta C(2003) 1422)

2.2 Korisnici financijskih informacija

Financijski izvještaji polaze od tri temeljne pretpostavke: 1. Od same osnovice nastanka poslovnog događaja, 2. Od neograničenosti trajanja poslovanja i 3. Od dosljednosti, a cilj im je pružiti svrhovite obavijesti o financijskom položaju, uspješnosti i o promjenama u financijskom položaju poduzeća širokom krugu korisnika koji donose poslovne odluke. Informacije iz financijskih izvještaja bi trebale poslužiti: 1. Menadžmentu 2. Vjerovnicima 3. Vlasnicima 4. Državnim institucijama. Kvalitativna obilježja koja informacije iz financijskih izvještaja čine upotrebljivima za njihove korisnike su: 1. Razumljivost 2. Važnost 3. Pouzdanost 4. Usporedivost.

Razumljivost nalaže da informacije iz financijskih izvještaja moraju biti odmah razumljive njihovim korisnicima za koje se s druge strane pretpostavlja da dovoljno znaju o poslovnim i ekonomskim aktivnostima i računovodstvu te da s dostatnom pozornošću takve informacije žele proučiti.

Važnost nalaže da informacije moraju biti dovoljno značajne njihovim korisnicima pri donošenju odluka, a značajne su i važne ako utječu na poslovne odluke korisnika pomažući im da procijene prošle, sadašnje ili buduće događaje odnosno da potvrde ili isprave svoje prošle procjene.

Pouzdanost pretpostavlja da je informacija neutralna, nepristrana, objektivna, da vjerodostojno odražava ono o čemu govori i da ne sadrži značajnije pogreške.

Usporedivost kao obilježje informacije podrazumijeva da informacija izlaže podatke, činjenice i obavijesti usporedive i mjerljive sa sličnim podacima i činjenicama u tom poduzeću, izvan poduzeća ili u širem okruženju. (Ivanović, 1997.)

2.3 Bilanca

Bilanca je jedan od temeljnih financijskih izvještaja koji na određeni dan prikazuje vrijednost imovine poduzeća te prava vjerovnika i vlasnika na tu imovinu, predstavlja izvještaj o činjenicama, a ne mišljenje, čak i ako je sastavljena uz najstrožu primjenu računovodstvenih načela i uz uspješno poslovno prosuđivanje. Imovinske vrijednosti iskazane su u aktivi a obaveze u pasivi bilance. Na pasivnoj strani bilance posebno se označuje vlasnički kapital koji ne treba promatrati kao određenu obvezu. Važnost razlikovanja obveza i vlastitog kapitala ističe se ovom jednadžbom kojom se objašnjava bilanca: $Aktiva = Pasiva + Vlastiti\ kapital$. (Ivanović, 1997.)

S obzirom na navedenu jednadžbu koja prikazuje bilancu može se zaključiti da vlastiti kapital u smislu obveza ne predstavlja strogo određeni iznos već samo višak imovine nad obvezama. Dakle taj se iznos mijenja u odnosu na vrijednost imovine, aktiva prikazuje u kojem se obliku koristi imovina a pasiva na koji se način financira ta imovina. Bilanca prikazuje financijsko stanje poduzeća po završetku poslovnog dana u smislu kraja godine ili nekog obračunskog razdoblja, između tih obračunskih razdoblja se dogode brojne poslovne transakcije koje stalno mijenjaju stavke aktive i pasive te je potrebno paziti da aktiva i pasiva budu stalno uravnoteženi.

Slika 1 Izgled bilance

AKTIVA		PASIVA	
Dugotrajna imovina	0	Kapital i rezerve	20.000
Nematerijalna imovina	0	Upisani temeljni kapital	20.000
		Rezerve	0
Materijalna imovina	0	Zadržana dobit	0
		Dobit tekuće godine	0
Financijska imovina	0	Dugoročne obveze	0
Kratkotrajna imovina	20.000	Kredit banaka	0
Zalihe	0		
Potraživanja	0	Kratkoročne obveze	0
Financijska imovina	0	Obveze prema dobavljačima	0
		Obveze prema zaposlenima	0
Novac na računu	20.000	Obveze prema državi	0
			0
Ukupno aktiva	20.000	Ukupno pasiva	20.000

Izvor: Imamnovac.com

2.4 Račun dobiti i gubitka

Račun dobitka i gubitka daje informaciju koliko smo ostvarili prihoda, rashoda, dobitka, gubitka, te kolika je obveza poreza na dobit nastala iz našeg poslovanja u promatranom razdoblju. Prihodi nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza, a rashodi su posljedica smanjenja imovine i povećanja obveza. U računu dobitka i gubitka prihodi su razlučeni na redovne i izvanredne. Na isti način prikazani su i rashodi, ali uz dodatak amortizacije kao dijela redovnih rashoda. Često poduzetnici ne znaju da amortizacija nije obveza poduzetnika i ne uzrokuje novčane izdatke što treba uzeti u obzir pri analizi uspješnosti poslovanja. Također pri svakoj detaljnijoj analizi treba jasno odvojiti redovne od izvanrednih aktivnosti budući da, kako im i samo ime govori, one nisu stalnog karaktera i ne moraju se ponoviti i u sljedećim razdobljima. (Jozić, profit.hr)

Za što se koristi račun dobiti i gubitka?

Važno je napomenuti da postoji nekoliko vrsta računa dobiti i gubitka koji se izrađuju iz različitih razloga. Npr. godišnji račun dobiti i gubitka priprema se za dioničare i potencijalne investitore no ne koristi upravi koja vodi poslovanje društva kroz cijelu godinu. Stoga se pripremaju privremeni financijski izvještaji kako bi se nadziralo poslovanje tijekom cijele godine. Uprava društva često zahtjeva pripremu izvještaja po mjestima troškova kako bi se dobila detaljna analiza prihoda i rashoda svakog segmenta poslovanja. Za kraj, glavna svrha računa dobiti i gubitka je dati informacije o profitabilnosti i poslovnim aktivnostima društva krajnjim korisnicima. Svaki od mogućih korisnika može na svoj način koristiti dobivene informacije.

Tko koristi račun dobiti i gubitka?

Postoje dvije različite skupine ljudi koji koriste ovaj izvještaj: unutarnji dionici i vanjski dionici.

Unutarnji dionici, poput uprave društva i nadzornog odbora, koriste ovaj izvještaj za analizu poslovanja kao cjeline te donošenje poslovnih odluka. Npr. koriste račun dobiti i gubitka kako bi vidjeli da li otvoriti novu poslovnicu, proširiti proizvodni asortiman ili

zatvoriti pojedini odjel. Vanjski dionici, poput investitora i kreditora, su ljudi van društva koji nemaju drugi izvor informacija o društvu osim onih koje su objavljene. Investitori žele znati je li društvo profitabilno i hoće li rasti i povećati profitabilnost u budućnosti. Uglavnom žele znati hoće li ostvariti pozitivan prinos od ulaganja u društvo.

Kreditori, u drugu ruku nisu zabrinuti oko profitabilnosti kao investitori. Kreditori su zaineresiraniji za novčani tok društva i postavlja se pitanje hoće li društvo ostvariti dovoljno novčanog toga za servisiranje duga. Konkurenti su isto vanjski korisnici financijskih izvještaja. Oni koriste konkurentske račune dobiti i gubitka da bi izračunali kako posluje konkurencija te donesu zaključak isplati li se ući na nova tržišta i pokušati se natjecati s drugim društvima. (alphacapitalis.com)

Slika 2 Izgled računa dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka za poduzetnike			
Za razdoblje: 01.01.2009. - 31.12.2009.			
Naziv pozicije	Rbr. bilješke	Prethodna godina	Tekuća godina
I. POSLOVNI PRIHODI		308,951	367,156
II. POSLOVNI RASHOD		440,889	387,149
III. FINANCIJSKI PRIHODI		679	156
IV. FINANCIJSKI RASHOD		598	2,676
V. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI		-	-
VI. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI		-	-
VII. UKUPNI PRIHOD		309,630	367,312
VIII. UKUPNI RASHOD		441,487	389,805
IX. DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		-	-
X. GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		131,857	22,513
XI. POREZ NA DOBIT		-	-
XII. DOBIT RAZDOBLJA		-	-
XIII. GUBITAK RAZDOBLJA	12	131,857	22,513

Izvor: (Poslovni.hr)

2.5 Izvještaj o promjenama financijskog položaja

Izvještaj o promjenama financijskog položaja bi trebao svojim korisnicima: 1. Ukazati na sposobnost poduzeća da generira pozitivne tokove novca, 2. Ukazati na sposobnost poduzeća da ispuni svoje financijske obaveze i isplati dividende 3. Upozoriti na buduće potrebe poduzeća za vanjskim financiranjem 4. Razlučiti neto prihode i neto novčane tokove operativnih aktivnosti i 5. Istaknuti učinke novčanih i nenovčanih investicijskih i financijskih djelatnosti poduzeća. Isto tako izvještaj treba utvrditi porijeklo novčanih aktivnosti odnosno da li se radi o operativnim, investicijskim ili financijskim aktivnostima.

Operativne aktivnosti odnose se na promet dobara i usluga, odnosno na naplatu izlaznih i na isplatu ulaznih računa. U operativni se dio novčanog izvještaja uključuju novčani primici koji dolaze od vrijednosnica u posjedu poduzeća, te novčane isplate koje se odnose na poreze i kamate na obveze poduzeća.

Investicijske aktivnosti odnose se na davanje ili primanje kredita, na kupnju ili prodaju vrijednosnica, te na kupnju ili prodaju produktivne trajne imovine. Valja upozoriti da investicijska djelatnost uključuje i kreditnu glavnica, ali isključuje kamate ostvarene po tim kreditima jer kamate pripadaju operativnoj djelatnosti. (Ivanović, 1997.)

Financijske aktivnosti obuhvaćaju razne transakcije povezane s obvezama ili s kapitalom poduzeća. U taj se dio izvještaja uključuju novčani primici dobiveni na osnovi prodaje obveznica ili dionica poduzeća. Novčani izdaci koji se odnose na ponovnu kupnju vlastitih dionica, na isplate dividende dioničarima i na izdavanje obveznica, uključuju se također u ovaj dio financijskog izvještaja (Ivanović, 1997.)

2.6 Bilješke uz financijske izvještaje

Financijske bilješke su dodatni zapisi koji se vode uz financijske izvještaje, te trebaju biti zasnovane ili izvedene na bilanci i očekuje se da se čitaju s bilancom, računom dobiti i gubitka te izvještajem o promjenama financijskog položaja. Tu spadaju pomoćne i detaljne informacije o onim računovodstvenim promjenama koje nisu rezultat čistih financijskih transakcija kao npr. amortizacija, naknade iz rezervi, isplate vremenskih razgraničenih troškova i sl. (Ivanović, 1997.)

Iako nema potrebe da se financijske bilješke objave uz godišnji izvještaj trebalo bi ih se voditi jer će poslužiti menadžmentu za bolje interpretiranje financijskih izvještaja, te isto tako može poslužiti vjerovnicima za dobivanje boljih financijskih informacija.

3. MIELE CENTAR MODERATOR

3.1 O poduzeću

Od 2005 godine Miele Centar Moderator posluje u Poreču i aktivno surađuje sa tvrtkom Miele, vrhunskim proizvođačem kućanskih uređaja i uređaja za profesionalnu primjenu koji je prepoznatljiv u cijelom svijetu.

Osnovu poslovanja tvrtke Miele čine stalne inovacije te visoki standard za dugotrajnost, snagu, komfor upravljanja, energetske učinkovitost, dizajn i servis jer jedino kada se slijedi originalni njemački slogan „Uvijek bolji“ (Immer besser) može se računati na trajni uspjeh.

Uspješno poslovanje i dugoročno zadovoljstvo klijenata temelje se na dugogodišnjem iskustvu, neprestanom usavršavanju, stručnosti i usmjerenosti području na kojem djeluje. Kvalificirani stručni zaposlenici sa dugogodišnjim iskustvom u struci, upoznati sa mogućim problemima u procesu kupnje i isporuke proizvoda, rezultat su brze i sigurne kupovine.

Usmjerenost prema kvaliteti stalna je opredijeljenost, pri čemu uz ponudu uređaja vrhunskog brenda, neprestano teže poboljšavati kvalitetu usluga. (Mielecentar-Moderator.hr)

3.2 Djelatnosti

Trgovina na malo poznata je oduvijek, u pravilu takva trgovina prodaje robu krajnjem korisniku na način da kupuju robu od trgovine na veliko te je onda prodaju krajnjem potrošaču.

Iz perspektive zakona trgovina se definira kao: „Trgovina je gospodarska djelatnost kupnje i prodaje robe i/ili pružanja usluga u trgovini u svrhu ostvarivanja dobiti ili drugog gospodarskog učinka. Trgovac je u smislu istog zakona pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje kupnje i prodaje robe i/ili pružanja usluga u trgovini. Trgovac obavlja djelatnost trgovine slobodno i pod jednakim uvjetima na tržištu na način da ne sprječava, ograničava ili narušava tržišno natjecanje.“ (zakon.hr)

Miele Centar Moderator je primjer trgovine na malo koja svoje proizvode nabavlja od trgovine na veliko te ih zatim prodaje krajnjim potrošačima. Teži u svojoj ponudi imati proizvode isključivo vrhunske kvalitete te uz prodaju se bavi i pružanjem usluga ovlaštenog servisiranja svojih proizvoda koje ima u ponudi.

Usluga je skup radnji pojedinca ili grupe usmjerene ka zadovoljenju nečijih potreba. Pri tome mogu ali ne moraju biti upotrijebljeni materijalni resursi. Karakteristike usluge su neopipljivost, istovremeno odvijanje procesa proizvodnje i procesa potrošnje, specifičan položaj kupca i korisnika, prolaznost i manja mogućnost standardizacije. U slučaju Miele Centra Moderator, temeljna usluga koja se nudi je servis i održavanje uređaja, to bi se moglo svrstati u post prodajne aktivnosti. Uz to nudi se i usluga puštanja proizvoda u pogon te dostave na kupčevu adresu.

4. FINANCIJSKA ANALIZA MIELE CENTRA MODERATOR

Financijska analiza Miele Centra Moderator obuhvaća, u ovom dijelu završnog rada: 1) horizontalnu analizu financijskih izvještaja, 2) vertikalnu analizu financijskih izvještaja i 3) pokazatelji financijske analize.

4.1 Horizontalna analiza

Horizontalna analiza je analiza financijskih izvještaja koja omogućava uspoređivanje podataka kroz dulje vremensko razdoblje da bi se otkrile tendencije i dinamika promjena u apsolutnim i relativnim iznosima osnovnih financijskih izvještaja pozicija u tekućem razdoblju u odnosu na ono u prethodnoj godinu. Najčešće se za prikaz dinamike koriste indeks i to bazni. Izabere se jedna godina da bude kao baza, a podaci iz ostalih godina se prikazuju u postotku u odnosu na baznu godinu, što je izuzetno lako interpretirati i preko čega se dobiju vrlo zahvalne pokazatelje. Osim baznih indeksa mogu se koristiti i verižni indeksi u slučaju kad se analizira više od dva razdoblja. (Brekalo, 2007.)

Horizontalna analiza kao varijacija je analiza trendova, kod koje se postoci promjene izračunavaju za nekoliko uzastopnih godina, umjesto za dvije godine. Znači da će se uz pomoć ove analize omogućiti uvid u način poslovanja. Na duži vremenski period i tako biti u stanju prikazati osnovne promjene. Najveći problemi horizontalne analize jesu: inflacija, promjene obračunskog sustava kod izrade i predocjenja izvješća, promjene u politici bilanciranja i sve ostale promjene koje izvješća čine neusporedivim. Kada se događaju takvi slučajevi onda se izvješća moraju uskladiti prije uspoređivanja. Ako nije moguće, treba uskladiti samo bitne stavke ili bitne pokazatelje te ih onda usporediti. (Belak, 1995.)

Tablica 1. Komparativna bilanca Miele Centra Moderator s baznom 2014. godinom

	u HRK			% povećanja ili smanjenja, 2014.=100	
	2014.	2015.	2016.	2015.	2016.
Aktiva					
A) Potraž. za upisani a neplaćeni kapital	0	0	0	0	0
B) Dugotrajna imovina	678.379,23	519.847,17	413.212,68	-23,37	-39,09
I. Nematerijalna imovina	0	0	0	0	0
II. Materijalna imovina	678.379,23	519.847,17	413.212,68	-23,37	-39,09
III. Dugotrajna financijska imovina	0	0	0	0	0
IV. Potraživanja	0	0	0	0	0
C) Kratkotrajna imovina	271.466,15	662.938,61	568.065,17	144,21	109,26
I. Zalihe	13.600,53	15.776,29	13.759,74	16,00	1,17
II. Potraživanja	9.807,17	46.492,23	77.334,24	378,46	688,55
III. Financijska imovina	0	0	0	0	0
IV. Novac u banci i blagajni	248.058,45	600.670,09	476.971,19	142,15	92,28
D) Plaćeni troš. bud. raz. i obrač. prihodi	0	0	0	0	0
E) Ukupna aktiva	949.845,38	1.182.785,78	981.277,85	24,52	3,31
F) Izvanbilančni zapisi	0	0	0	0	0
Pasiva					
A) Kapital i rezerve	429.727,13	528.597,95	549.860,98	23,01	27,96
I. Temeljni (upisani) kapital	18.600	18.600	18.600	0	0
II. Kapitalne rezerve	0	0	0	0	0
III. Rezerve iz dobiti	0	0	0	0	0
IV. Revalorizacijske rezerve	0	0	0	0	0
V. Zadržana dobit	234.428,75	411.127,13	509.997,95	75,37	117,55
VI. Dobit ili gubitak poslovne godine	176.698,38	98.870,82	21.263,03	-44,05	-87,96
B) Rezerviranja	0	54.700	32.200	*	*
C) Dugoročne obveze	0	0	0	0	0
D) Kratkoročne obveze	520.118,25	599.487,83	399.216,87	15,26	-23,25
E) Odgođ. plać. troš. i prihod bud. razd.	0	0	0	0	0
F) Ukupno – pasiva	949.845,38	1.182.785,78	981.277,85	24,52	3,31
G) Izvanbilančni zapisi	0	0	0		

Izvor: Izrada studenta prema bilanci iz računovodstva

Analiziranjem podataka komparativne bilance u tablici 1, može se uočiti smanjenje ukupne dugotrajne imovine u 2015. u odnosu na baznu 2014. godinu za 23,37%, dok je u 2016. godini zabilježen i veći pad od 39,09%. Rezultat je to isključivo pada materijalne imovine koja je jedini pokazatelj dugotrajne imovine koji je ostvario neke rezultate. U slučaju kratkotrajne imovine ona je ostvarila rast u 2015. godini u odnosu na baznu 2014. godinu za 144,21%, dok je u 2016. godini u odnosu na baznu godinu narasla za 109,26%. To je rezultat koji je ostvaren rastom svih pokazatelja kratkotrajne imovine. Zalihe su u 2015. porasle za 16% u odnosu na 2014., dok su u 2016. porasle za 1,17% u odnosu na 2014. Potraživanja su ostvarila najveći rast, u 2015. za čak 378,46%, dok u 2016. za 688,55% u odnosu na baznu 2014. godinu. Te na kraju novac u banci i blagajni koji je u 2015. narastao za 142,15%, odnosno u 2016. za 92,28% za razliku od bazne 2014. godine.

Za kraj, aktiva je narasla u 2015. za 24,52% te u 2016. za 3,31% u odnosu na baznu 2014. godinu.

Promatrajući pasivu uočavamo povećanje kapitala i rezervi u 2015. u iznosu od 23,01%, odnosno 27,96% za razliku od 2014. godine. Taj rast se desio zahvaljujući rastu zadržane dobiti koja je narasla u 2015. za 35,73% dok je u 2016. taj iznos bio 117,75% što nije spriječio ni pad dobiti ili gubitka od 44,05% u 2015. te 87,96% u 2016. u odnosu na baznu 2014. godinu. Rezerviranja nije bilo moguće izračunati postotak jer su u 2014. godini bili 0,00 kuna, ali su u 2015. narasle za 54.700,00 kuna, te 32.200 kuna u 2016. godini.

Kratkoročne obveze su jedini pokazatelj u bilanci koji je 2015. godine narastao za 15,26% dok je u 2016. pao za 23,25% u odnosu na 2014. godinu. Dakle ukupna pasiva je isto kao i aktiva ostvarila rast od 24,52% u 2015. te 3,31% u 2016. godini u odnosu na 2014..

Tablica 2. Komparativna bilanca Miele Centra Moderator za razdoblje od 2014.-2016. godine.

	u HRK			% povećanja ili smanjenja	
	2014.	2015.	2016.	2015./2014.	2016./2015.
Aktiva					
A) Potraž. za upisani a neplaćeni kapital	0	0	0	0	0
B) Dugotrajna imovina	678.379,23	519.847,17	413.212,68	-23,37	-20,51
I. Nematerijalna imovina	0	0	0	0	0
II. Materijalna imovina	678.379,23	519.847,17	413.212,68	-23,37	-20,51
III. Dugotrajna financijska imovina	0	0	0	0	0
IV. Potraživanja	0	0	0	0	0
C) Kratkotrajna imovina	271.466,15	662.938,61	568.065,17	144,21	-14,31
I. Zalihe	13.600,53	15.776,29	13.759,74	16,00	-12,78
II. Potraživanja	9.807,17	46.492,23	77.334,24	378,46	66,34
III. Financijska imovina	0	0	0	0	0
IV. Novac u banci i blagajni	248.058,45	600.670,09	476.971,19	142,15	-20,59
D) Plaćeni troš. bud. raz. i obrač. prihodi	0	0	0	0	0
E) Ukupna aktiva	949.845,38	1.182.785,78	981.277,85	24,52	-17,04
F) Izvanbilančni zapisi	0	0	0	0	0
Pasiva					
A) Kapital i rezerve	429.727,13	528.597,95	549.860,98	23,01	4,02
I. Temeljni (upisani) kapital	18.600	18.600	18.600	0	0
II. Kapitalne rezerve	0	0	0	0	0
III. Rezerve iz dobiti	0	0	0	0	0
IV. Revalorizacijske rezerve	0	0	0	0	0
V. Zadržana dobit	234.428,75	411.127,13	509.997,95	75,37	24,05
VI. Dobit ili gubitak poslovne godine	176.698,38	98.870,82	21.263,03	-44,05	-78,49
B) Rezerviranja	0	54.700	32.200	*	*
C) Dugoročne obveze	0	0	0	0	0
D) Kratkoročne obveze	520.118,25	599.487,83	399.216,87	15,26	-33,41
E) Odgođ. plać. troš. i prihod bud. razd.	0	0	0	0	0
F) Ukupno – pasiva	949.845,38	1.182.785,78	981.277,85	24,52	-17,04
G) Izvanbilančni zapisi	0	0	0		

Izvor: Izrada studenta prema bilanci iz računovodstva

Usporedbom stavki u tablici 2 iz komparativne bilance, može se vidjeti pad u dugotrajnoj imovini u 2016. od 20,51% u odnosu na 2015. godinu, što je rezultat isključivo pada materijalne imovine od 20,51%. Kratkotrajna imovina koja je u 2015. bilježila rast u odnosu na prethodnu godinu, je u 2016. pala za 14,31% u odnosu na 2015. To je rezultat pada zaliha od 12,78% u 2016. godini te pada novca u blagajni za 20,59% u odnosu na 2015. čemu nije pomogao ni rast potraživanja od 66,34% u odnosu na istu (2015.) godinu. Ukupna aktiva koja je rasla u 2015. u odnosu na 2014. je počela bilježiti negativne rezultate u 2016. sa padom od 17,04%.

Pasiva je isto tako prekinula pozitivni rast u 2015. te je pala također za 17,04% i 2016. godini. Kapital i rezerve su u 2016. ipak ostvarile rast u odnosu na prethodnu (2015.) godinu za 4,02% zahvaljujući rastu zadržane dobiti od 24,05%. Iako je dobitak ili gubitak poslovne godine pao za 78,49% to nije uspjelo spriječiti rast kapitala i rezervi u 2016. godini. Rezerviranja ponovno nisu mogla ići u postotak jer su 2014. iznosili 0 kuna, ali su pala sa 54.700 kuna u 2015. godini na 32.200 kuna u 2016. godini. Kratkoročne obveze koje su imale pozitivan rast u 2015. u odnosu na 2014. godinu od 15,26% su u 2016. prekinule taj rast sa padom od 33,41%.

Tablica 3. Komparativni račun dobiti i gubitka Miele Centra Moderator s baznom 2014. godinom

	u HRK			% povećanja ili smanjenja, 2014.=100	
	2014.	2015.	2016.	2015.	2016.
I. Poslovni prihodi	3.926.303,34	3.891.823,67	3.717.793,76	-0,88	-5,31
II. Poslovni rashodi	3.740.905,23	3.736.377,87	3.709.381,60	-0,12	-0,84
III. Financijski prihodi	600,09	31.836,36	124,09	5.205,26	-79,32
IV. Financijski rashodi	0	60.245,27	1.916,23	0	0
V. Udio u dobiti od pridruženih poduzetnika	0	0	0	0	0
VI. Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0	0	0	0
VII. Izvanredni – ostali prihodi	0	0	22.500	0	0
VIII. Izvanredni – ostali rashodi	0	0	0	0	0
IX. Ukupni prihodi	3.926.903,43	3.923.660,03	3.740.417,85	-0,08	-4,75
X. Ukupni rashodi	3.740.905,23	3.796.623,14	3.711.297,83	1,49	-0,79
XI. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	185.998,20	127.036,89	29.120,02	-31,70	-84,34
XII. Porez na dobit	9.299,82	28.166,07	7.856,99	202,87	-15,51
XIII. Dobit ili gubitak razdoblja	176.698,38	98.870,82	21.263,03	-44,05	-87,97

Izvor: Izrada studenta prema podacima računa dobiti i gubitka iz računovodstva

Analizom podataka u tablici 3. možemo odmah uočiti lagani pad ukupnih poslovnih prihoda u 2015. za 0,88 odnosno u 2016. za 5,31% u odnosu na baznu 2014. godinu. Uz poslovne prihode smanjili su se i poslovni rashodi za 0,12% u 2015. i 0,84% u 2016. godini u odnosu na baznu (2014.) godinu. Zanimljivo je kako su financijski prihodi u 2015. porasli za velikih 5.205,26%, što je ogroman rast dok su u 2016. opet počeli padati za 79,32% u odnosu na 2014. godinu. Financijske rashode nije bilo moguće prikazati u postotku jer su u 2014. iznosili 0,00 kuna, ali su u 2015. iznosili 60.245,27 kuna, za razliku od 2016. gdje su pali na 1.916,23 kune. Izvanredni ili ostali prihodi su u 2014. i 2015. godini iznosili 0,00 kuna, dok su u 2016. porasli na 22.500 kuna.

Ukupni prihodi su također imali mali pad od svega 0,08% u 2015. dok je u 2016. taj pad skočio na nešto većih 4,75% u odnosu na baznu godinu. Ukupni rashodi su u 2015. porasli za 1,49% dok su godinu kasnije zabilježili pad od 0,79% u odnosu na baznu godinu. Najveća razlika je bila u dobiti prije oporezivanja koja je u 2015. opala za 31,70% dok je u 2016. još više pala za čak 84,34% u odnosu na baznu godinu. Porez na dobit je isto u 2015. napravila veliki rast od čak 202,87% dok je godinu kasnije pala za 15,51% u odnosu na 2014. godinu. Na kraju se može vidjeti kako je dobit u 2015. bila manja za 44,05% dok je u 2016. bilježila također pad od 87,97% u odnosu na baznu (2014.) godinu.

Tablica 4. Komparativni račun dobiti i gubitka Miele Centra Moderator od 2014.-2016. godine.

	u HRK			% povećanja ili smanjenja,	
	2014.	2015.	2016.	2015./ 2014.	2016./ 2015.
I. Poslovni prihodi	3.926.303,34	3.891.823,67	3.717.793,76	-0,88	-4,47
II. Poslovni rashodi	3.740.905,23	3.736.377,87	3.709.381,60	-0,12	-0,72
III. Financijski prihodi	600,09	31.836,36	124,09	5.205,26	-99,61
IV. Financijski rashodi	0	60.245,27	1.916,23	0	-96,82
V. Udio u dobiti od pridruženih poduzetnika	0	0	0	0	0
VI. Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0	0	0	0
VII. Izvanredni – ostali prihodi	0	0	22.500	0	0
VIII. Izvanredni – ostali rashodi	0	0	0	0	0
IX. Ukupni prihodi	3.926.903,43	3.923.660,03	3.740.417,85	-0,08	-4,67
X. Ukupni rashodi	3.740.905,23	3.796.623,14	3.711.297,83	1,49	-2,25
XI. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	185.998,20	127.036,89	29.120,02	-31,70	-77,08
XII. Porez na dobit	9.299,82	28.166,07	7.856,99	202,87	-72,10
XIII. Dobit ili gubitak razdoblja	176.698,38	98.870,82	21.263,03	-44,05	-78,49

Izvor: Izrada studenta prema računu dobiti i gubitka iz računovodstva

Promatranjem podataka iz računa dobiti i gubitka (tablica 4.) može se uočiti padanje svih stavki u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. Poslovni prihodi i rashodi su zabilježili manje padove od 4,47% u prihodima, odnosno 0,72% u rashodima. Financijski prihodi su imali veći pad od 99,61% dok su financijski rashodi imali nešto manji pad od 96,82%. Izvanredni prihodi su u 2015. iznosili 0,00 kuna dok su u 2016. narasli na 22.500 kuna. Ukupni prihodi su također pali za 4,67% dok je kod ukupnih rashoda taj pad iznosio 2,25%. dobit prije oporezivanja je pala za veći postotak, za čak 77,08% dok je porez na dobit isto tako pala za 72,10%. Dobit razdoblja je isto kao i ostali parametri pala za 78,49%
Usporedbom ovih podataka može se zaključiti kako je 2016. godina bila manje uspješna od prethodne 2015. godine, jer je u svim stavkama bilježila minus.

4.2 Vertikalna analiza

Vertikalnom analizom se najčešće uspoređuju financijski podaci (pozicija financijskih izvještaja) u jednoj godini. Za to su potrebne podloge koje omogućuju uvid u strukturu financijskih izvještaja. Uobičajeno se kod bilance aktiva i pasiva izjednačavaju sa 100, što znači da se pojedine pozicije bilance izračunavaju kao postotak od ukupne aktive ili pasive. Prikazuje se postotni udjel svake stavke financijskog izvještaja odnosu na odgovarajući zbroj. Kod izvještaja o dobiti uobičajeno se neto prodaja izjednačava sa 100, što znači da se pojedine pozicije izvještaja o dobiti izračunavaju kao postotak od neto prodaje. (Žager i Žager, 2005.)

Tablica 5. Strukturna bilanca Miele Centra Moderator za razdoblje od 2014.-2016. godine u %.

	2014.	2015.	2016.
Aktiva			
A) Potraživanja za upisani a neplaćeni kapital	0	0	0
B) Dugotrajna imovina	71,42	43,96	42,11
I. Nematerijalna imovina	0,0	0,0	0
II. Materijalna imovina	71,42	43,96	42,11
III. Dugotrajna financijska imovina	0	0	0
IV. Potraživanja	0	0	0
V. Odgođena porezna imovina	0	0	0
C) Kratkotrajna imovina	28,58	56,05	57,89
I. Zalihe	1,43	1,33	1,40
II. Potraživanja	1,03	3,93	7,88
III. Kratkotrajna financijska imovina	0	0	0
IV. Novac u banci i blagajni	26,12	50,78	48,61
D) Plaćeni troš. bud. raz. i obračunati prihodi	0,0	0	0
E) Ukupna aktiva	100,0	100,0	100,0
Pasiva			
A) Kapital i rezerve	45,24	44,69	56,04
I. Temeljni (upisani) kapital	1,96	1,57	1,90
II. Kapitalne rezerve	0	0	0
III. Rezerve iz dobiti	0	0	0
IV. Revalorizacijske rezerve	0	0	0
V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	24,68	34,76	51,97
VI. Dobit ili gubitak poslovne godine	18,60	8,36	2,17
VII. Manjinski interes	0	0	0
B) Rezerviranja	0	4,62	3,28
C) Dugoročne obveze	0	0	0
D) Kratkoročne obveze	54,76	50,68	40,68
E) Odgođeno plaćanje troš. i prihod bud. razd.	0	0	0
F) Ukupno – pasiva	100,0	100,0	100,0

Izvor: Izrada studenta prema bilanci iz računovodstva

Analizom strukturne bilance Miele Centra Moderator može se zaključiti kako u ukupnoj aktivi dugotrajna imovina u 2014. godini ima većinski udio od čak 71,42%, zahvaljujući isključivo materijalnoj imovini. U 2015. godini je taj udio pao na 43,96% odnosno 42,11% u 2016. godini, isto je u tom udjelu isključivo bila materijalna imovina.

Kratkotrajna imovina je u 2014. godini imala udio od 28,58%, najviše radi novca u blagajni koji je iznosio 26,12%. Uz novac u blagajni u kratkotrajnoj imovini su udio imale i zalihe sa 1,43% te potraživanja a 1,03%. U 2015. godini je kratkotrajna imovina povećana na 56,05% udjela u aktivi, od kojih su zalihe iznosile manjih 1,33% a potraživanja sa većih 3,93% isto kao i novac u blagajni koji je narastao na čak 50,78% udjela. Godina (2016.) kasnije je zabilježila ponovni rast kratkotrajne imovine na 57,89% udjela, od kojih su zalihe (1,43) i potraživanja (7,88) povećani, dok je novac u banci i blagajni pao na 48,61% udjela.

U pasivi možemo vidjeti kapital i rezerve koje u 2014. imaju udio od 45,24% od kojih su temeljni kapital 1,96%, zadržana dobit 24,68% te dobit poslovne godine sa 18,60%. U 2015. godini su se smanjile na 44,69% uz pad temeljnog kapitala na 1,57% ali rast zadržane dobiti na 34,76%. Dobitak je s druge strane pao na 8,36%. Godinu kasnije (2016.) svi parametri su u odnosu na 2015. godinu ostvarili rast i to kapital i rezerve na 56,04%, temeljni kapital 1,90% te zadržana dobit 51,97%, osim dobitka godine koji je pao na 2,17% udjela.

Rezerviranja su u 2014. godini iznosila 0 ali su u 2015. sudjelovali u ukupnoj pasivi sa 4,62% te godinu kasnije su pala na 3,28%. Kratkoročne obveze su također bilježile pad, u 2014. su sudjelovale u ukupnoj pasivi sa 54,76% dok su 2015. pala na 50,68% udjela. U 2016. su bilježile 40,68% ukupnog udjela u pasivi.

Tablica 6. Strukturni račun dobiti i gubitka Miele Centra Moderator od 2014.-2016. godine u %.

	2014.	2015.	2016.
I. Poslovni prihodi	99,98	99,19	99,99
III. Financijski prihodi	0,02	0,81	0,01
VII. Izvanredni – ostali prihodi	0	0	0
IX. Ukupni prihodi	100,0	100,0	100,0
II. Poslovni rashodi	100	98,41	99,95
IV. Financijski rashodi	0	1,59	0,05
VIII. Izvanredni – ostali rashodi	0	0	0
X. Ukupni rashodi	100,0	100,0	100,0

Izvor: Izrada studenta prema računu dobiti i gubitka iz računovodstva

Analiziranjem podataka iz računa dobiti i gubitka, moguće je uočiti u 2014. godini udio poslovnih prihoda u ukupnim prihodima od čak 99,98%, dok je ostatak financijski prihod sa 0,02% udjela. U 2015. godini je taj udio poslovnih prihoda pao na 99,19% od kojih je 0,81% pripalo financijskim prihodima. Godinu kasnije (2016.) je taj udio poslovnih prihoda narastao na 99,99% od čega je samo 0,01% otišlo na financijske prihode.

S druge strane poslovni rashodi su u 2014. imali stopostotni udio u ukupnim rashodima, dok su 2015. pali na 98,41%. Ostalih 1,59% udjela su bili financijski rashodi. U 2016. godini dolazi ponovno do rasta poslovnih rashoda na 99,95% dok su financijski rashodi pali na 0,05%.

5. FINANCIJSKI POKAZATELJI MIELE CENTRA MODERATOR

Pokazatelj je racionalan ili odnosni broj, što podrazumijeva da se jedna ekonomska veličina stavlja u odnos s drugom ekonomskom veličinom. (Žager i Žager, 2005.)

U ovom djelu završnog rada obratit ću: 1. Pokazatelj likvidnosti 2. Pokazatelj zaduženosti 3. Pokazatelj aktivnosti 4. Pokazatelj ekonomičnosti i 4. Pokazatelj profitabilnosti

Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost poduzeća da podmiri svoje dospjele kratkoročne obveze. (Žager i Žager, 2005.) Postoje sljedeći pokazatelji likvidnosti: koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent tekuće likvidnosti i koeficijent financijske stabilnosti.

Tablica 7. Pokazatelji likvidnosti Miele Centra Moderator od 2014.-2016. godine

	2014.	2015.	2016.
<i>novac</i> Koeficijent trenutne likvidnosti = <i>kratkoročne obveze</i>	0,48	1,00	1,19
<i>novac + potraživanja</i> Koeficijent ubrzane likvidnosti = <i>kratkoročne obveze</i>	0,50	1,08	1,39
<i>kratkotrajna imovina</i> Koeficijent tekuće likvidnosti = <i>kratkoročne obveze</i>	0,52	1,11	1,42
<i>dugotrajna imovina</i> Koeficijent financijske stabilnosti = <i>kapital + dugoročne obveze</i>	1,58	0,98	0,75

Izvor: Izračun studenta

Koeficijent trenutne likvidnosti bi trebao iznositi 1. Iz toga se može zaključiti kako je Miele Centar Moderator sa 0,48 u 2014. godine, porastao na točno 1 u 2015. godini, za koju se može reći kako je bila savršene trenutne likvidnosti. U 2016. taj koeficijent je porastao te došao na 1,19.

Koeficijent ubrzane likvidnosti mora biti minimalno 1 što u 2014. (0,50) nije slučaj. Godinu kasnije taj koeficijent raste na poželjnih 1,08 te u 2016. također ima pozitivan rast te

iznosi 1,39. To znači kako su u 2015. i 2016. godini kratkoročne obveze manje od zbroja iznosa novca i potraživanja, što je pozitivan pokazatelj.

Koeficijent tekuće likvidnosti bi trebao biti veći od 2, što znači da bi kratkotrajna imovina trebala biti dvostruko veća od kratkoročnih obveza. U ovom slučaju sve tri promatrane godine su manje od 2, iako je zabilježen rast sa 0,52 u 2014. na 1,11 u 2015. odnosno 1,42 u 2016. godini.

Koeficijent financijske stabilnosti mora biti manji od 1, jer se iz dijela dugoročnih izvora financira kratkotrajna imovina. U ovom slučaju 2014. ima koeficijent od 1,58, ali u 2015. sa 0,98 i 2016. sa 0,75 uspijeva pasti ispod 1.

Pokazatelji zaduženosti mjere koliko se poduzeće financira iz tuđih izvora. (Žager i Žager, 2015.)

Najčešće korišteni pokazatelji zaduženosti su: koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja. Ovi su pokazatelji odraz strukture pasive i pokazuju koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala (glavnice) te koliko je imovine financirano iz tuđeg kapitala (obveza). Također se, uz pomoć ovih pokazatelja može utvrditi odnos tuđeg kapitala (obveza) i vlastitog kapitala (glavnica). Stupanj I. i II. računaju se na temelju podataka iz bilance, a oni razmatraju pokriće dugotrajne imovine glavnicom odnosno glavnicom uvećanom za dugoročne obveze. (Žager i Žager, 2015.)

Tablica 8. Pokazatelji zaduženosti Miele Centra Moderator od 2014.-2016. godine

	2014.	2015.	2016.
<i>Koeficijent zaduženosti =</i> $\frac{\text{ukupne obveze}}{\text{ukupna imovina}}$	0,55	0,51	0,41
<i>Koeficijent vlastitog financiranja =</i> $\frac{\text{kapital}}{\text{ukupna imovina}}$	0,45	0,45	0,56
<i>Koeficijent financiranja =</i> $\frac{\text{ukupne obveze}}{\text{kapital}}$	1,21	1,13	0,73
<i>Stupanj pokrića I. =</i> $\frac{\text{kapital}}{\text{dugotrajna imovina}}$	0,63	1,02	1,33
<i>Stupanj pokrića II. =</i> $\frac{\text{kapital} + \text{dugoročne obveze}}{\text{dugotrajna imovina}}$	0,63	1,02	1,33

Izvor: Izračun studenta

Koeficijent zaduženosti ne smije biti veći od 0,50 jer veći koeficijent nosi i veći rizik ulaganja u poduzeće. U ovom slučaju u 2014. (0,55) i 2015. (0,51) taj koeficijent je iznad granice, ali u 2016. pada na poželjnih 0,41.

Koeficijent vlastitog financiranja mora biti veći od 0,50 što nije situacija u Miele Centru Moderator jer iznosi u 2014. i 2015. godini 0,45, dok je godinu nakon ostvario pozitivan rast na 0,56.

Koeficijent financiranja prikazuje odnos ukupnih obveza i kapitala poduzeća. Prema podacima u tablici 8 vidimo da je na svaku kunu kapitala bilo 1,21 kunu obveza u 2014. godini. Godinu kasnije je palo na 1,13 kuna te pozitivan pad dolazi u 2016. kad pada na 0,73 kune.

Stupanj pokrića 1 prikazuje kako se u 2014. godini 63% dugotrajne imovine pokriva kapitalom dok u 2015. ostvaruje rast na 102% a godinu kasnije još bolji rast na 133% financiranja dugotrajne imovine kapitalom.

Stupanj pokrića 2 mora biti veći od 1 što nije slučaj samo u 2014. godini (0,63). U 2015. raste na 1,02 dok u 2016. također bilježi rast na 1,33.

Pokazatelji aktivnosti nazivaju se još i koeficijenti obrta, a mjere kako poduzeće efikasno koristi svoje resurse. Koeficijenti obrta se najčešće računaju na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja imovine. Osim toga, ako je poznat koeficijent obrta, onda je moguće i izračunati dane vezivanja sredstava odnosno prosječno trajanje obrta. (Žager i Žager, 2005.)

Tablica 9. Pokazatelji aktivnosti Miele Centra Moderator od 2014.-2016. godine

	2014.	2015.	2016.
<i>ukupni prihodi</i> <i>Koeficijent obrta ukupne imovine =</i> <i>ukupna imovina</i>	4,13	3,32	3,81
<i>ukupni prihodi</i> <i>Koeficijent obrta kratkotrajne imovine =</i> <i>kratkotrajna imovina</i>	14,47	5,92	6,58
<i>prihodi od prodaje</i> <i>Koeficijent obrta potraživanja =</i> <i>potraživanja od kupaca</i>	400,35	83,71	48,07
365 <i>Prosječno vrijeme naplate =</i> <i>koeficijent obrta potraživanja</i>	0,91	4,36	7,59

Izvor: Izračun studenta

Koeficijent obrta ukupne imovine mora biti oko 4 što je slučaj u sve tri promatrane godine, u 2014. je malo iznad 4 sa 4,13 koeficijentom te godinu nakon pada na 3,32 što je ujedno i najdalje od koeficijenta 4. U 2016. godini raste ponovno na zadovoljavajućih 3,81. Što je ovaj koeficijent veći to je brži obrtaj imovine te ovo poduzeće za jednu jedinicu aktive stvara od 3,32 do 4,13 novčanih jedinica prihoda što je zadovoljavajuća vrijednost.

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine bi se trebao kretati oko 8, ovaj koeficijent prikazuje koliko poduzeće puta obrne kratkotrajnu imovinu u godinu dana. U Miele Centru Moderator taj koeficijent oscilira sa 14,47 u 2014. godini na 5,92 u 2015. te 6,58 u 2016. godini.

Koeficijent obrta potraživanja je u 2014. iznosio čak 400,35 što znači ta poduzeće vrlo brzo obrće potraživanja od kupaca. U 2015. taj koeficijent pada na 83,71 te godinu kasnije pada na svega 48,07.

Trajanje naplate potraživanja je naraslo sa 0,91 dan u 2014. na 4,36 u 2015. odnosno 7,59 dana u 2016. godini.

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda. (Žager i Žager, 2005.) To znači da se koristi račun dobiti i gubitka za računanje ovog pokazatelja.

Tablica 10. Pokazatelji ekonomičnosti Miele Centra Moderator od 2014.-2016. godine.

	2014.	2015.	2016.
<i>ukupni prihodi</i>	1,05	1,03	1,01
<i>Ekonomičnost ukupnog poslovanja = ukupni rashodi</i>			
<i>prihodi od prodaje</i>	1,05	1,05	1,00
<i>Ekonomičnost poslovanja (prodaje) = rashodi od prodaje</i>			
<i>financijski prihodi</i>	0	0,53	0,06
<i>Ekonomičnost financiranja = financijski rashodi</i>			

Izvor: Izračun studenta.

Koeficijent ekonomičnosti je u 2014. iznosio 1,05 te je imao manji pad u 2015. na 1,03 koji se nastavio i godinu kasnije na 1,01. Prema ovom koeficijentu poduzeće na svaku jedinicu rashoda ostvari od 1,01 do 1,05 jedinica prihoda što znači da se u sve tri promatrane godine ostvarivao pozitivan poslovan rezultat.

Ekonomičnost poslovanja (prodaje) nam prikazuje koliko jedinica prihoda od prodaje se ostvari u odnosu na jedinicu rashoda od prodaje. Vidljivo je kako je taj koeficijent u 2014. i 2015. isti (1,05) dok u 2016. padne na 1,0.

Vidljivo je iz koeficijenta ekonomičnosti financiranja kako su financijski rashodi veći od financijskih prihoda što je rezultat tako niskih koeficijenata. U 2014. je taj koeficijent 0 jer nije bilo financijskih rashoda, godinu kasnije taj koeficijent raste na 0,53 da bi u 2016. ponovno pao na 0,06. To znači da se za jednu jedinicu financijskog rashod

ostvari tek 0,06 jedinica financijskih prihoda.

Pokazatelji profitabilnosti mjere povrat uloženog kapitala. Najčešće se promatraju pokazatelji marže profita te rentabilnost ukupne imovine i rentabilnost vlastitog kapitala. Marža profita izračunava se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka, a razlikuje se neto i bruto marža profita. Usporedbom ova dva pokazatelja dolazi se do saznanja koliko relativno u odnosu na ostvareni ukupni prihod iznosi porezno opterećenje. Ako se marža profita pomnoži s koeficijentom obrta ukupne imovine, kao rezultat se dobije pokazatelj rentabilnosti imovine (neto ili bruto). To znači da se rentabilnost može povećati koeficijentom obrta i/ili povećanjem marže profita. (Žager i Žager, 2005.)

Pokazatelji rentabilnosti računaju se temeljem podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka.

Tablica 11. Pokazatelji profitabilnosti Miele Centra Moderator od 2014.-2016. godine.

	2014.	2015.	2016.
<i>neto dobit + kamate</i> <i>Neto marža profita =</i> <i>ukupni prihod</i>	0,04	0,03	0,01
<i>dobit prije poreza + kamate</i> <i>Bruto marža profita =</i> <i>ukupni prihodi</i>	0,05	0,03	0,01
<i>neto dobit + kamate</i> <i>Neto rentabilnost imovine =</i> <i>ukupna imovina</i>	0,19	0,08	0,02
<i>dobit prije poreza + kamate</i> <i>Bruto rentabilnost imovine =</i> <i>ukupna imovina</i>	0,20	0,11	0,03
<i>neto dobit</i> <i>Rentabilnost vlastitog kapitala =</i> <i>vlastiti kapital</i>	0,41	0,19	0,04

Izvor: Izračun studenta.

U tablici 11 je vidljivo kako je neto marža profita pala sa 0,04 u 2014. na 0,01 u 2016. godini. Ista stvar je i sa bruto maržom koja je imala iste koeficijente osim 2014. godine kad je koeficijent iznosio 0,05.

Neto i bruto rentabilnost je također imala slične parametre, neto rentabilnost je u 2014. sa 0,19 pao na 0,02 u 2016. godini dok je bruto rentabilnost pala sa 0,20 (2014.) na 0,03 u 2016. godini.

Za kraj se još može uočiti i veliki pad rentabilnosti vlastitog kapitala koji sa 0,41 u 2014. padne na 0,19 u 2015. te na kraju na 0,04 u 2016. godini.

Iz tablice 11 se može zaključiti kako je profitabilnost Miele Centra Moderator u razdoblju od 2014. do 2016. bilježila pad.

6. ZAKLJUČAK

Predmet istraživanja ovog završnog rada je financijska analiza Miele Centra Moderator te ocjena uspješnosti poslovanja. Završni rad je kombinacija teorijskih i praktičnih dijelova koji govore o važnosti analize i upravljanja financijama koje nam koriste za donošenje boljih strateških odluka u poduzeću, te omogućuju i korisnicima izvan poduzeća da vide uspješnost poslovanja.

Miele Centar Moderator je trgovina na malo koja teži održavanju kvalitete pružanja usluga te kvalitete proizvoda kojih nude u svom asortimanu. Cilj im je povećati svoj tržišni udio uz održavanje što je bolje moguće financijske stabilnosti.

Financijska analiza Miele Centra Moderator je rađena na temelju računa dobiti i gubitka te na bilanci. Ovi podatci su dobiveni iz računovodstva poduzeća koje vodi sve izvještaje na temelju Zakona o računovodstvu te Hrvatskih i Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

Financijskom analizom prikazana su horizontalna i vertikalna analiza te analiza pomoću financijskih pokazatelja. Analiza je pokazala opadanje poslovnih rezultata Miele Centra Moderator u razdoblju od 2014.-2016. godine. U strukturi imovine se vidi skoro ravnopravna raspodjela kratkotrajne i dugotrajne imovine, iako je dugotrajna imovina u 2014. godini bila dominantna sljedeće dvije godine je kratkotrajna imovina narasla na malo veće iznose od dugotrajne imovine. Isto tako analiza je pokazala da je poduzeće imalo pozitivnu likvidnost u 2015. i 2016. godini dok je zaduženost iz nestabilne dvije godine (2014. i 2015.) došla na zadovoljavajuće parametre u 2016. godini. Koeficijenti aktivnosti su bili na stabilnoj razini kroz sve tri godine promatranja, dok je ekonomičnost također bila stabilna, osim jednog pokazatelja i to koeficijent ekonomičnosti financiranja. Profitabilnost je također bila zadovoljavajuća u sve tri promatrane godine, ali je iz godine u godinu bilježila pad.

LITERATURA

Knjige:

1. Belak, V. (1995), Menadžersko računovodstvo, RRiF plus d.o.o., Zagreb, 1995.
2. Brekalo, F. (2007), Revizija financijskih izvještaja, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb
3. Buterin, V., Luležić, E., Buterin, D., (2018), Should Croatia develop its mortgage market? 7th International Scientific Symposium "Economy of Eastern Croatia - Vision and Growth", Osijek : Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet Osijek,
4. Buterin, V., Škare, M., Buterin, D. (2017), Macroeconomic model of institutional reforms' influence on economic growth of the new EU members and the Republic of Croatia, Economic research - Ekonomska istraživanja, 30, 1, 1572-1593
5. Buterin, V., Plenča, J., Buterin, D. (2015), Analiza mogućnosti pariteta eura i dolara, Praktični menadžment, 6, 1, 22-29
6. Buterin, V., Buterin, D. (2014), Hrvatska i bilančna recesija, Zbornik radova Međimurskog veleučilišta u Čakovcu, 5, 1, 29-38
7. Ivanović, Z. (1997), Financijski menadžment, Sveučilište u Rijeci, Rijeka
8. Van Horne, J., C., Wachowicz, J., M. (2002), Osnove financijskog menadžmenta, Mate, Zagreb
9. Olgić Draženović, B., Buterin, V. Buterin, D. (2018), Strukturne reforme zemalja CEE-a u tranzicijskom razdoblju – pouke i zaključci, Zbornik Veleučilišta u Rijeci, 6, 1, 127-142
10. Vajić, I. (1994), Management i poduzetništvo, Centar za poduzetništvo Mladost, Zagreb
11. Žager, K., Lajoš Žager, L. (2005), Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Internet:

1. Jozić, Ivan, <https://profitiraj.hr/sto-nam-prikazuju-osnovni-financijski-izvjestaji/> (Posjećeno 25.08.2019.)
2. Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. vezano uz definiciju mikro, malih i srednjih poduzeća priopćena pod brojem dokumenta C(2003) 1422) (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.–41. http://publications.europa.eu/resource/ellar/1bd0c013-0ba3-4549-b879-0ed797389fa1.0019.02/DOC_2 (Posjećeno 20.08.2019.)
3. Sarić, Bajro, http://www.effect.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=738%3Afinancijska-analiza&Itemid=106 (Posjećeno 15.08.2019.)
4. <https://alphacapitalis.com/financijski-izvjestaji/racun-dobiti-i-gubitka/> (Posjećeno 23.08.2019.)
5. <https://www.mielecentar-moderator.hr/content/4-o-nama> (Posjećeno 28.08.2019.)
6. <https://www.zakon.hr/z/175/Zakon-o-trgovini> (Posjećeno 30.08.2019.)

Ostali izvori:

1. Bilanca Miele Centra Moderator za razdoblje od 2014.-2016. godine., računovodstveni servis „Biro M“.
2. Račun dobiti i gubitka Miele Centra Moderator za razdoblje od 2014.-2016. godine., računovodstveni servis „Biro M“.

POPIS TABLICA I SLIKA:

Slika 1. Izgled bilance, <https://www.imamnovac.com/Content/Print.aspx?Id=56> (Posjećeno 22.08.2019.)

Slika 2. Izgled računa dobiti i gubitka, <http://www.poslovni.hr/tips-and-tricks/putokaz-> (Posjećeno 22.08.2019.)

Tablica 1. Komparativna bilanca Miele Centar Moderator s baznom 2014. godinom.

Tablica 2. Komparativna bilanca Miele Centar Moderator za razdoblje od 2014.-2016. godine.

Tablica 3. Komparativni račun dobiti i gubitka Miele Centra Moderator s baznom 2014. godinom

Tablica 4. Komparativni račun dobiti i gubitka Miele Centra Moderator za razdoblje od 2014.-2016. godine.

Tablica 5. Strukturna Bilanca Miele Centra Moderator za razdoblje od 2014.-2016. godine.

Tablica 6. Strukturni račun dobiti i gubitka Miele Centra Moderator za razdoble od 2014.-2016. godine.

Tablica 7. Pokazatelji likvidnosti Miele Centra Moderator od 2014.-2016. godine.

Tablica 8. Pokazatelji zaduženosti Miele Centra Moderator od 2014.-2016. godine.

Tablica 9. Pokazatelji aktivnosti Miele Centra Moderator od 2014.-2016. godine.

Tablica 10. Pokazatelji ekonomičnosti Miele Centra Moderator od 2014.-2016. godine.

Tablica 11. Pokazatelji profitabilnosti Miele Centra Moderator od 2014.-2016. godine.